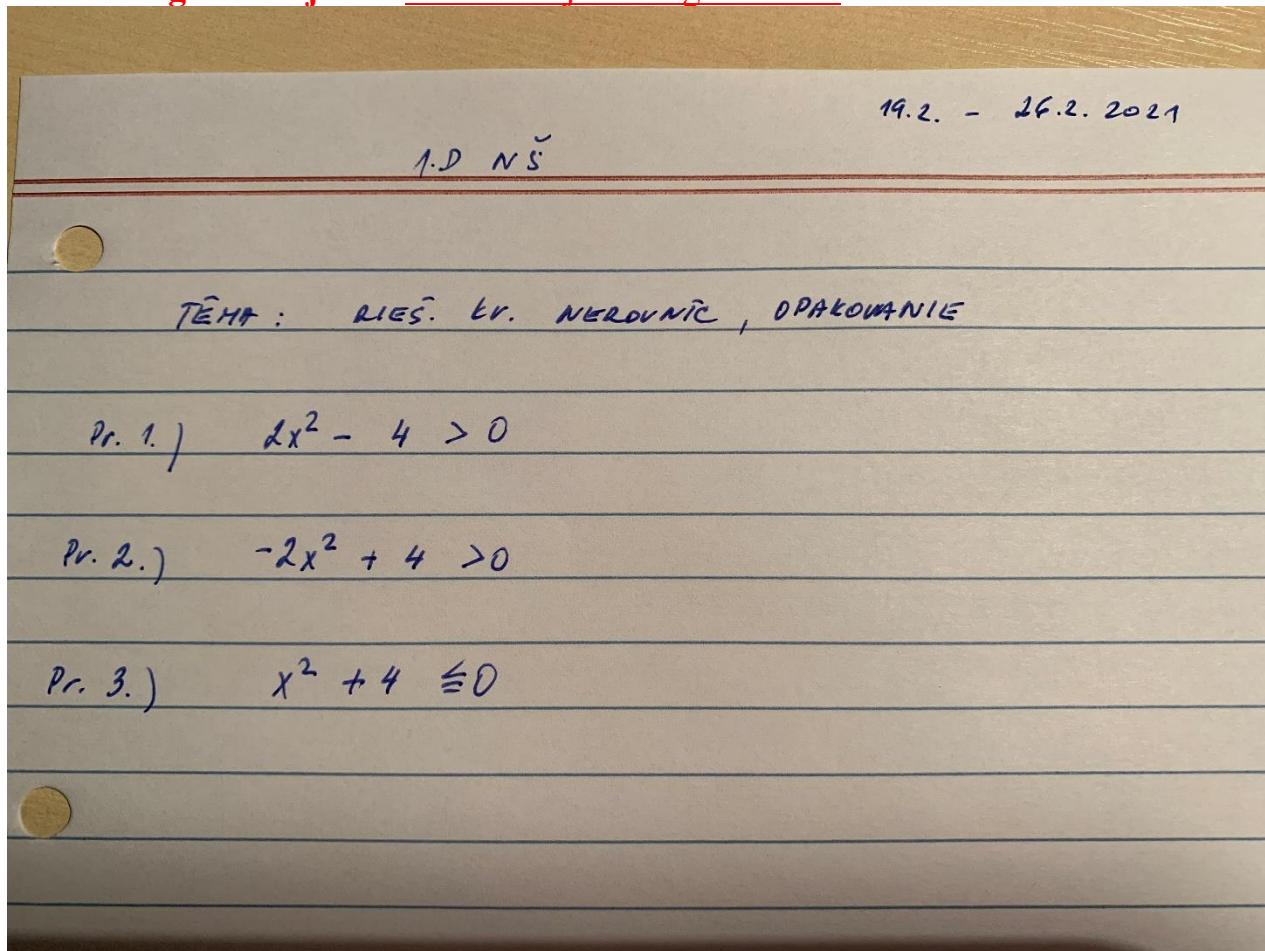

1.D SAMOŠTÚDIUM 22.2.2021 – 26.2.2021

MAT – Mgr. Čakajdová lubicacakajdova@gmail.com

SJL – Mgr. Janoušková

ŠTÚROVCI – 2. časť

Medzi najznámejších štúrovcov patria:

Samo Chalupka – najstarší básnik, vyjadruje v básňach lásku k domovine

Janko Kráľ – najrevolučnejší básnik romantizmu

Andrej Sládkovič – jediný písal o láske k žene, ktorá mu splynula s láskou k vlasti

Ján Botto – najmladší, písal až po revolúcii 48/48

ANDREJ SLÁDKOVIČ

- najkultivovanejší a najobľúbenejší štúrovský básnik

- prvý vytvoril ucelené básnické skladby

- jeho vlastné meno Andrej Braxatoris

Diela:

skladby Marína, Detvan, báseň Nehaňte ľud môj

Marína

- ako študent na lýceu v Banskej Štiavnici si privyrábal súkromnými hodinami – doučoval študentov v meštiackych domoch. A tu sa nešťastne zamiloval do **Márie Pišlovej**.

Sklamanie v láske – rodičia Máriu vydali za bohatého medovníkára – dalo podnet k napísaniu skladby Marína

- ľudostná lyricko-epická skladba, prevažuje lyrika, má 291 10-veršových strof
- má dve časti
- prvá časť – nešťastná láska k Maríne
- druhá časť: reflexívno-symbolická časť, láska nadobúda nadosobný spoločenský charakter, postupne sa prelína básnikova láska k dievčaťu s láskou k otčine (preto bola báseň napádaná)

Detvan: - lyricko-epická skladba, lyrické opisy približujú kraj pod Poľanou, úvahy o ľude, epická časť rozpráva príbeh

- napísal je tesne po Maríne. Dej sa odohráva v 15. storočí za vlády kráľa Matiaša
- autor v ňom vyzdvihuje krásy slovenskej prírody, ľudu

Postavy:

- idealizuje Martina a Eleny – ako symboly hodnôt ľudu
- Martin je netradičnou romantickou postavou – bez konfliktov, ideálny predstaviteľ slovenského ľudu. Je čestný, spravodlivý, odvážny, trestá násilie, miluje slobodu a vysoko vyzdvihuje svoj slovenský pôvod. Je verný tradíciám
- Elena – je ideál Slovenky
- Martin a Elena sú stelesnením sily a krásy slovenského ľudu
- Matej Korvín je idealizovaný- zaujíma sa o ľud, ako žije, vypočuje si jeho názory, má vrúcny vzťah k Tatrám

JÁN BOTTO

-najmladší zo štúrovcov

Študoval v Levoči, kde prišli štúrovci, študenti z lýcea z BA, odišli sem doštudovať na protest proti zosadeniu Ľ. Štúra z lýcea v BA

-hlavným zdrojom jeho inšpirácie bola: ľudová slovesnosť—ľudové povesti a piesne a hlavne **balady: *Žltá ľalia, Margita a Besná*** - mali pochmúrny dej, gradáciu- stupňovanie napätia, fantastické prvky, tragický koniec

Žltá ľalia – balada o porušení manželskej prisahy vernosti – Eva sa po Adamovej smrti vydá a ten si po ňu príde presne o rok. Eva zomiera – nedodrжала prisahu

Smrť Jánošíkova - lyricko-epická, reflexívna skladba- vrcholné dielo

lyrický predspev + 9 spevov

- idealizácia
- písal ju v porevolučných rokoch v období najväčšieho národného útlaku za Bachovho absolutizmu
- sklamanie z výsledkov revolúcie sa prenieslo aj do skladby – Botto si za námietku nevybral najslávnejšie obdobie života Jánošíka, ale jeho zľapanie, väzenie a smrť
- vyjadruje tak náladu celej Bottovej generácie

Obsah:

V Predspeve použil Botto alegóriu matky a detí, svoje verše posielal po Slovensku, ale bojí sa, že nenájdu ohlas, lebo Slovensko je zakliata krajina. Stretnú však hôrných chlapcov

- úvod je oslavou slobodného života
- autor opisuje hôrných chlapcov na Kráľovej holi
- dozvedajú sa o zľapaní Jánošíka, uvedomujú si svoj koniec – dohára vatra – symbol slobodného života
- Jánošíka nepremohla sila, ale zrada
- do väzenia k nemu prichádza duša ľudu a lúči sa s ním
- v noci Jánošík sníva sen o mladosti a slobode
- pred popravou ho kňaz vyzýva na modlitbu, on mu odpovie, aby sa modlil za ľud
- po poprave smúti nebo i zem a celá krajina je ako zakliata
- ľud si rozpráva povesti o Jánošíkovi, ktorý sa preň stáva symbolom slobody
- 9. spev – alegorický. Jánošíkova svadba s kráľovnou víl = nesmrteľnosť

Úlohy:

1. Pozriete si ba Baštrngu Smrť Jánošíkovu

<https://www.youtube.com/watch?v=cdebrOELKZQ>

Napište, o čom je 7., 8. a 9. spev skladby, čo sa v nich deje (každý zvlášť)

2. Vysvetlite tieto verše, komu sú určené?

*Zbijal som ja zbijal sedem rôčkov v lete:
A vy že odkedy ten biedny ľud drete?*

3. V 5. speve je najkrajšia báseň o slobode – vysvetlite tie verše vlastnými slovami

*No príde i prísť musí ten bohatier boží,
čo zákon pošliapaný na oltár vyloží,
No príde i prísť musí ten veľký deň súdu
A za stôl si zasadne pravda môjho ľudu*

4. Nájdite https://zlatyfond.sme.sk/dielo/17/Sladkovic_Marina/2

Vyhľadajte a opište 1. a poslednú strofu zo skladby Marína

Porovnajte, či sú z hľadiska veršového systému rovnaké (riadte sa zvukom, nie pravopisom). Zaznačte veršový systém (aa,ab....) oboch strof

5. Vymenujte 5 spevov Detvana a napíšte, čo sa v ktorom speve dialo

Pozor, zmena termínu na odovzdanie – štvrtka 25. 2. do 14.00

NEJ – PhDr. Bohilová

Pokračujeme v téme Arbeit und Beruf

Keď už ste si vybrali nejaké zamestnanie, posielame budúcemu zamestnávateľovi žiadosť o pracovné miesto a svoj životopis s prílohami (vysvedčenia, certifikáty...

Lebenslauf

Dazu gehören: Lebenslauf, Abiturzeugnis, Anlagen.

Der Lebenslauf soll enthalten:

- persönliche Daten
- Daten von der Schulbildung
- Erfahrungen
- Kenntnisse
- Eigenschaften
- Interessen
- Datum, Ort und unsere Unterschrift

Wir kennen 2 Typen von Lebenslauf:

- der ausführliche Lebenslauf
- der Lebenslauf in tabellarischer Form

Angaben (údaje) des Lebenslaufs in tabellarischer Form:

1) Name, Anschrift (Adresse), Geburtsdatum und -ort, Eltern und Beruf, Geschwister, Schulbildung, besondere Kenntnisse, Hobbys

2) Ort und Datum (links)

3) eigenhändige Unterschrift (rechts)

Doplňte si slovnú zásobu k téme Arbeit und Beruf, postupne sa ju učte
arbeitslos – nezamestnaný

die Bäckerin – pekárka

die Friseurin – holička, údernička

die Lehrerin – učiteľka

die Schülerin – žiačka, školáčka

die Verkäuferin – predavačka

die Polizistin – policajtká

die Ingenieurin – inžinierka

die Rentnerin – dôchodkyňa

der Bäcker – pekár

der Friseur – holič, kaderník

der Lehrer – učiteľ

der Schüler – žiak, školák

der Verkäufer – predavač

der Polizist – policajt

der Ingenieur – inžinier

der Rentner – dôchodca, penzista

der Pensionist – dôchodca (rakúsky)

die Pensionistin – dôchodkyňa (rakúsky)	der Kaufmann – kupec, obchodník
die Kauffrau – obchodníčka	die Hausfrau – domáca pani
der Krankenpfleger – ošetrovateľ	die Krankenschwester – zdravotná sestra
der Bauer – roľník, poľnohospodár	der Job – zamestnanie, práca (brigádne)
die Stelle – zamestnanie (trvalé pracovné miesto)	
die Arbeit – robota, zamestnanie, práca, (domáca práca)	als – ako
der Arbeitsplatz – pracovné miesto	die Arbeitszeit – pracovná doba
die Hausarbeit – domáca práca	die Zeit-Arbeit – práca na zmeny
die Nachtarbeit – nočná práca	der Arbeiter – robotník
die Arbeiterin – robotníčka	das Arbeitsamt – úrad práce
die Arbeitslosigkeit – nezamestnanosť	arbeitslos sein – byť nezamestnaný
leben – žiť	der Familienname – krstné meno
der Vorname – priezvisko	das Alter – vek
der Beruf – povolanie	die Sprachkenntnisse (pl.) – jazykové znalosti
der Familienstand – rodinný stav	die Straße – ulica
die Hausnummer – číslo domu	die Postleitzahl (PLZ) – poštové číslo
der Wohnort – miesto bydliska	das Telefon – pevná linka, telefón
das Handy – mobil	die Telefonnummer – telefónne číslo
die Vorwahl – predvoľba	die/das E-Mail – mail
ledig – slobodný	verheiratet – vydatý/ženatý
geschieden – rozvedený	

CHEM – Mgr. Mišeje

ALKOHOLY

Alkoholy patria medzi hydroxyzlučenyiny. Hydroxykyseliny odvodzujeme od uhl'ovodíkov nahradením jedného alebo viacerých atómov vodíka H **hydroxylovou skupinou** – OH.

V alkoholoch je hydroxylová skupina viazaná na uhlíkový atóm, ktorý sa nepodieľa na tvorbe aromatického kruhu.

Ak sa hydroxylová skupina viaže na uhlík s dvojistou väzbou vzniká nestála zlučenyina, ktorá hneď po vzniku izomerizuje na oxozlučenyiny.

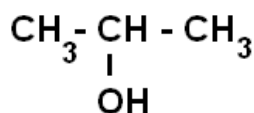
Alkoholy rozdeľujeme podľa polohy – OH skupiny na:

1. **Primárne** – atóm uhlíka, na ktorom je –OH skupina (–OH skupina je vždy na konci reťazca) je naviazaný na jeden ďalší uhlík.

Príklad: primárny alkohol $\text{CH}_3 - \text{OH}$ (metanol)

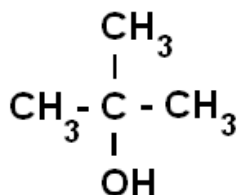
2. **Sekundárne** – atóm uhlíka, na ktorom je skupina – H, je naviazaný na dva ďalšie uhlíky.

Príklad: sekundárny alkohol

3. **Terciárne** – atóm uhlíka, na ktorom je naviazaná skupina –OH, je naviazaný na tri ďalšie uhlíky.

Príklad: terciárny alkohol

Alkoholy podľa počtu – OH skupín v molekule delíme na:

1. **Jednosýtné** – obsahujú jednu skupinu -OH
2. **Dvojsýtné** – obsahujú dve skupiny -OH
3. **Trojsýtné** – obsahujú tri skupiny -OH
4. **Viacsýtné** – obsahujú viacej skupín -OH

Charakteristika alkoholov

Najnižšie alkoholy

- kvapalné látky (alkoholy, ktoré majú nerozvetvený reťazec – do C₁₁)
- miešajú sa s vodou
- majú príjemnú vôňu

Vyššie alkoholy

- vo vode sa nerozpúšťajú
- kryštalické látky

S narastajúcim počtom –OH skupín v alkoholoch rastie aj ich rozpustnosť vo vode.

V alkoholoch sú prítomné **vodíkové väzby**, a to je dôvod toho, že alkoholy majú pomerne vysoké teploty varu (vodíková väzba vzniká medzi atómom vodíka jednej hydroxylovej skupiny a atómom kyslíka druhej hydroxylovej skupiny).

Napríklad: keď porovnáme etanol s propánom, ich molekulová hmotnosť je približne rovnaká, ale etanol má vysokú teplotu varu $t_v = 78,5\text{ °C}$ a propán má teplotu varu $t_v = -42\text{ °C}$. K zvyšovaniu teploty varu dochádza aj so zvyšovaním počtu hydroxylových skupín v štruktúre alkoholu.

Charakteristika väzieb C - O a O - H

Väzba O - H je polárna, a preto má vodík kyslý charakter. Väzbový uhol C - O - H je 106° .

Alkoholy sú **amfotérne látky** – môžu vystupovať aj ako kyselina aj ako zásada (reagujú aj s kyselinami aj so zásaditými látkami)

- Vodík na hydroxylovej skupine má mierne kyslý charakter a môže sa prostredníctvom silnej zásady odštiepiť ako H^+ - vodíkový protón.
 - Mierne zásaditý charakter je spôsobený prítomnosťou voľného elektrónového páru na kyslíku hydroxylovej skupiny, naň sa môže naviazať vodíkový kation odštiepený z kyseliny
- Alkoholy sú slabšie kyseliny ako voda.

Kyslosť alkoholov stúpa v poradí:

Terciárny alkohol < sekundárny alkohol < primárny alkohol

Významné alkoholy

Metanol – CH₃OH

- Kvapalná látka s príjemnou vôňou bez farby
- S vodou miešateľná
- Teplota varu: $64,5\text{ °C}$
- Použitie: rozpúšťadlo, pri výrobe formaldehydu, metylamínov, ako palivo
- Výroba: vyrába sa zo syntézneho plynu $CO + H_2 \rightarrow CH_3OH$
- Jedovatá látka – pri požití môže dôjsť k oslepnutiu až k smrti (už 25 gramov je jedovatých)
- Získavame ho syntetickou cestou hydrogenáciou oxidu uhoľnatého:

Etanol – CH₃CH₂OH

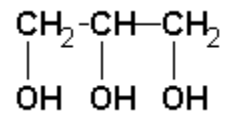
- Bezfarebná kvapalná látka, 96% má liehovú vôňu a je miešateľná s vodou
- Použitie: v kozmetike, v alkoholických nápojoch, pri výrobe organických látok ako kyselina octová alebo acetaldehyd, pri výrobe liekov, alebo ako dezinfekčný prostriedok

- V menších množstvách má euforické pôsobenie, je návykový pri dlhodobej konzumácii – alkoholizmus
- Získavame ho synteticky z etylénu alebo acetylénu

Etylénglykol

- Jedovatá olejovitá látka
- Je zložkou nemrznúcich zmesí, používa sa ako rozpúšťadlo
- Má sladkastú chuť, mieša sa s vodou

Glycerol

S vodou miešateľná kvapalina pripomínajúca sirup

- Má sladkú vôňu
- Použitie: kozmetika, výroba plastov, výroba nitroglycerolu – použitie ako liečivo (srdce) alebo ako výbušnina
- Je súčasťou tukov

DEJ – Mgr. Urbanová

Habsburská monarchia v novoveku.

Uhorsko sa po porážke pri Moháči v r. 1526 dostalo na 150 r. do nadvlády Osmanskej ríše- Turkov.

Osmanskí Turci založili nový štát – **Osmanskú ríšu**. Podnikali výboje, hlavne do Byzantskej ríše, v 15. storočí dobyli Konštantinopol, premenovali ho na **Istanbul** a urobili z neho hlavné mesto Osmanskej ríše, sídlo sultána i kalifa v jednej osobe. Výboje však podnikali ďalej.

Na voľný uhorský trón si robil nárok **Ferdinand I. Habsburský** a uhorský veľmož **Ján Zápoľský**.

Uhorsko sa rozdelilo na tri časti:

- **dnešné Maďarsko** obsadili Turci
- **Sedmohradsko a východné Slovensko** podliehalo Jánovi Zápoľskému
- **Slovensko a západná časť Uhorska** patrili Ferdinandovi, ktorý bol zároveň vládcom v Rakúsku, českým kráľom a neskôr i nemeckým cisárom.

V strednej Európe vytvoril **habsburskú ríšu, ktorá trvala až do r. 1918**

Habsburgovci vládli **centralisticky** (z Viedne)

Slovensko sa stalo politickým, kultúrnym a hospodárskym centrom Uhorska. Bratislava bola korunovačným mestom, Trnava sídlom arcibiskupa.

Od polovice 16. storočia podnikali Turci lúpežné výpravy na Slovensko Na získanom území vytvorili **4 sandžaky** – okresy. Na čele sandžaku stál **beg**, ktorý podliehal pašovi v Budíne, kde mali Turci zriadený hlavný stan – **Budínsky pašalik**

Turkov sa **podarilo poraziť až v roku 1683 v bitke pri Viedni**, víťazmi sa stali spojené vojská Habsburgovcov a poľského kráľa Jána Sobieskeho.

PDP - Ing. Ičová

Téma: Kompletizácia úloh a odpovedí

Kompletizácia úloh, žiaci si dodatočne skontrolujú, či majú poslané vypracované úlohy z predchádzajúcich týždňov. Všetky resty treba poslať do 22.2.2021 do 12,00h. Všetky úlohy majú žiaci aj na spoločnej skupine na fcb

MCR - Ing. Ičová

Téma: Test temperamentu

Žiaci si pripraví výsledky z testu osobností, ktorý si urobili v predchádzajúcich dňoch.
<http://www.nubian.sk/povaha/>

Na základe výsledkov si napíšu osobnú charakteristiku svojej povahy. Zhrnú vlastnosti dvoch povahových charakterov, v ktorých im vyšlo najviac %. Popíšu samého seba aké vlastnosti na nich sedia a aké nie. Všímajú si najmä vzťahy a ich správanie v pracovnej oblasti, v práci v kolektíve, svoje vodcovské a manažérske možnosti.

Získané poznatky budú žiaci prezentovať na online hodine dňa 23.2.2021

TSCR - Ing. Pavlovičová

TÉMA: Služby v cestovnom ruchu

.Služby cestovného ruchu

• **Podstata služieb**

- Služby sú ekonomické statky, ktoré majú **nehmotný charakter**. Pri ich produkovani vznikajú **užitočné efekty**, ktoré uspokojujú potreby.
- Služby sa spotrebúvajú vo všetkých sférach hospodárstva to je **vo výrobe, distribúcií, obchode, spotrebe...** V oblasti spotreby **služby uspokojujú jednak potreby spoločnosti**(obrana, bezpečnosti, štátna správa), a **jednak potreby jednotlivých obyvateľov**. Služby obyvateľov sú súčasťou životnej úrovne a kvality života. Dokonca podľa rozsahu spotreby v danom čase a v danej krajine sa posudzuje životná úroveň jej obyvateľstva
- Služby majú isté znaky, ktorými sa líšia od tovarov, hovoríme **o osobitostiach služieb**.

• **Všeobecné osobitosti služieb – hovoríme im aj vlastnosti služieb**

Základný rozdiel sme mohli postrehnúť už pri definícií služieb: **služby-činnosti, statky-věci**

Vlastnosti:

Nehmotnosť (nehmatateľnosť) – služby sa síce predstavujú prostredníctvom hmotných prvkov napr. lietadlo – dopravná služba, ale hmotné statky sú nástrojom a služby výkonom, činnosťou.

Aj keď je väčšina služieb pri produkcii podporovaná hmot. statkami, kupujú sa vlastne procesy, zážitky, úspora času. Táto vlastnosť však sťažuje zákazníkom nákup určitej služby, keďže si ju nemožno prezrieť, vopred vyskúšať, z toho dôvodu musí producent (poskytovateľ služby) poskytnúť oveľa viac informácií ako producent výrobkov.

Pominuteľnosť – vyplýva z toho, že služby sa nedajú odložiť, skladovať, prípadne prenášať. Napr. zmeškanie lietadla, neskorší let spôsobí, že to už nebude presne tá istá služba, lebo tam budú iní cestujúci, iní personál... Výnimku však môžu tvoriť niektoré druhy, napr. informač. služieb skladovaných v bankách dát, stravovacie služby (jedlo v mrazničke), ktoré nám priniesol kuriér, ktoré sa skladovať dajú.

Neoddeliteľnosť – pre väčšinu služieb je charakteristické, že produkcia a spotreba nastávajú súčasne, čiže v rovnakom čase aj priestore (napr. kadernička vytvára účes a zároveň zákazníčka túto službu spotrebúva) preto hovoríme, že služba je výkon v reálnom čase. Existujú však aj služby kde sa táto vlastnosť neprejavuje napr. filmy, videokazety, bankové služby, lebo tu je oddelený spotrebiteľ od procesu tvorby služby.

Variabilita – služby sú vysoko variabilné, lebo závisia od toho, kto, kedy, kde ich poskytuje. Zákazníci často vynakladajú veľké úsilie pri výbere poskytovateľa služieb, aby dostali želanú kvalitu (lekár, opravár auta, kadernička). Čiže ,ak máme záujem o istú službu, zistíme si čo najviac informácií o ich poskytovateľoch.

Vlastníctvo – kupujúci nevlastní samotnú službu, ale výhody so služby napr. je v dovolenkovom pobyte a má výhodu prepravy, ubytovanie, využitia pláže, ale ich nevlastní.

• **Špeciálne znaky služieb (platia len pre služby v CR)**

Služby v CR(cestovnom ruchu) majú svoje osobitosti, ktorými sa odlišujú od iných druhov služieb:

- **poskytovanie S(služby) a jej spotreba sa priestorovo i časovo viaže na určitý rekreačný priestor**(predstavme si napríklad dovolenku...)
- **S v CR sú mnohotvárne**, pretože aj potreby účastníkov CR sú rôznorodé, zvyčajne málokto si žiada len jednu službu (napr. potreba prepraviť sa, čiže dopravné S, na to nadväzuje potreba prenocovania, výživy....) Tomuto doplneniu sa S hovoríme **komplementarita**. Okrem toho existuje v S i zastupiteľnosť **substitúcia**, čo znamená nahradenie jednej S inou (napr. preprava vlakom miesto autobusu)

- rozsah spotreby S v CR často podmieňuje ich **včasné zabezpečenie**(napr. dovolenku- ak si zabezpečíme vopred i niekoľko mesiacov pred jej uskutočnením-môžeme mať celý rozsah S, ale ak je to last minute – môže to byť síce omnoho lacnejšie, no i s menším rozsahom S). Alebo lístky na futbal- ak chceme dobré miesto zabezpečíme si ich vopred, keď to bude rovno pred zápasom, už môžeme mať miesto nevhodné, odkiaľ nebude dobrý vyhl'ad...
- **účastník CR vystupuje obyčajne ako neanonymný** – čiže sa legitimuje v ubytovacom zariadení, či pri kúpe zájazdu
- **sezónnosť dopytu po S v CR** : v našich podmienkach sa prejavuje najmä:
 - vplyvom prírodných podmienok – čiže striedanie roč. období
 - vplyvom sociálnych činiteľov – čiže prázdniny, sviatky, tradície v čerpaní dovoleniek
- **nevyhnutnosť informácií o S v CR**, lebo zákazník napr. nevidí destináciu CR, čiže ubytovacie zariadenie je len predstavené v katalógu, nemôže si túto službu vyskúšať (v obchode si často tovar môžeme vyskúšať, či niekedy i ochutnať pri bezplatných ochutnávkach) môže len veriť prísľubom, informáciám, ktoré mu poskytnú. Dôležitú úlohu tu preto zohrávajú informácie, ochota, personál, katalógy, videozáznam...

ÚLOHA:

- tému treba vytlačiť a založiť k ostatným v poradí akú sú poslané, vyhnete sa tak chaosu pri učení sa
- téma bude taktiež predmetom skúšania

EKN - Ing. Pavlovičová

- **TÉMA: Nezamestnanosť – pokračovanie témy**

Druhy nezamestnanosti

1. **Frikčná nezamestnanosť** – ide o dočasnú nezamestnanosť v dôsledku prirodzených životných situácií – sťahovanie, nástup po materskej dovolenke, hľadanie nového miesta, po návrate z pobytu v zahraničí a podobne.
2. **Štrukturálna nezamestnanosť** – vzniká v dôsledku štrukturálnych zmien v ekonomike, zanikajú odvetvia, vznikajú nové, využívajú sa nové technológie, ktoré vyžadujú inú kvalifikáciu, niektorí pracovníci sú žiadaní a iní sa stávajú nepotrebnými. Riešenie si vyžaduje rekvalifikáciu, celoživotné vzdelávanie a cestovanie za prácou. Dochádza k nej vtedy, keď je nesúlad medzi ponukou a dopytom po určitej práci-čiže dopyt po určitej práci stúpa, kým dopyt po inom druhu práce klesá a ponuka sa nestačí pružne prispôbiť
3. **Cyklická nezamestnanosť** – súvisí s ekonomickými cyklami, je sprievodným javom recesie. Narastá, keď je ekonomika v nerovnováhe (klesá dopyt, produkcia), v období expanzie klesá. Poznajú ju odvetvia so sezónnym charakterom-pol'nohospodárstvo,CR , čiže sa opakuje v sezónnych cykloch
4. **Sezónna nezamestnanosť** – je prechodná nezamestnanosť v odvetviach, ktoré majú sezónny charakter (napr. pol'nohospodárstvo, cestovný ruch a podobne),
5. **Skrýta nezamestnanosť** – prejavuje sa skracovaním pracovného času pracovného času, platením nižšej mzdy v čase, keď zamestnanci nemajú prácu.

Príčiny nezamestnanosti

Strata zamestnania, ktorá vyplýva z rôznych štrukturálnych alebo organizačných zmien-bankrot firmy, znižovanie počtu pracovníkov

Nemožnosť návratu do zamestnania, napríklad po predĺženej materskej dovolenke

Zmena bydliska, a tým aj strata pracovnej príležitosti

Odchod zo zamestnania z vlastnej vôle-takzvaná dobrovoľná nezamestnanosť

Nemožnosť nájsť si primeranú prácu po absolvovaní strednej alebo vysokej školy

Sociálno-ekonomické dôsledky nezamestnanosti

Rozsah sociálnych následkov na jednotlivca i spoločnosť závisí od dĺžky trvania nezamestnanosti, **čím má nezamestnanosť dlhšie trvanie, tým sú jej následky závažnejšie**

Oobzvlášť negatívne dôsledky prináša dlhodobá nezamestnanosť, ktorej príčinou je mnohokrát nízka kvalifikácia alebo chýbajúca prax a skúsenosti

Je potrebné rozlišovať

tzv. dobrovoľnú nezamestnanosť, nedobrovoľnú (nútenú nezamestnanosť), krátkodobú (niekoľkotýždňovú), dlhodobú nezamestnanosť

Dôsledky dlhodobej nezamestnanosti

- Zhoršenie materiálnych podmienok pracovníka a jeho rodiny
- Sociálne, ľudské a psychologické problémy človeka
- Strata základných pracovných návykov
- Strata sebadôvery

Vlády sa snažia o politiku plnej zamestnanosti, pod ktorou sa rozumie nezamestnanosť na úrovni prirodzenej miery nezamestnanosti. K tomu smerujú mnohé vládne opatrenia, aby v ekonomike nebola prevaha ponuky nad dopytom na trhu práce príliš vysoká)

ÚLOHA:

- Na online hodine si vysvetlíme a určíme ďalší postup overenia vedomostí

TEA - Ing. Chalupová

Téma: nácvik písma č

2. NÁCVIK SLOV

či čin činy čia čie čo niečo dačo začo načo prečo čoby čosi
čas včas občas počas načas začas často reč preč prečo včera
počet výpočet rozpočet odpočet prepočet zápočet nápočet počet

tlač tlačiť čin činiť reč rečniť člen členiť nič ničiť čepček
čepčiť čas časovať čuch čuchať čmud čmudiť črta načrtnúť česť
počesť časť účasť činný činnosť čistý čistiť čierny čierniť,

účinnok účinný účinne, účel účelný účelne, účet účtovný účtovne
často častý častá, čerpať vyčerpať prečerpať dočerpať načerpať
čerstvý čerstvo, svedčiť, osvedčenie vysvedčenie presvedčenie,

začať začiatok, čakať očakávať, zahraničie zahraničný, spoločný
spoločne spoločnosť, určiť určený určenie, skutočný skutočnosť,
bezpečný bezpečnosť, zabezpečiť zabezpečovať, vytýčiť vytyčovať

UCT – Ing. Chalupová

Téma: opakovanie témy účtovné zápisy a účtovné knihy

= žiakom boli zaslané otázky na ústnu odpoveď aj s časovým rozpisom skúšania daného tematického celku

ÚLOHY:

1. Účasť na on-line hodine podľa zaslaného rozvrhu **utorok o 11,00**

GCR – RNDr. Žiarna

Téma: 19

BRATISLAVSKÝ REGIÓN

- má medzinárodný význam
- využíva sa celoročne
- nachádza sa na juhozápade Slovenska
- siaha po štátnu hranicu s Maďarskom a Rakúskom
- leží v klimaticky teplej oblasti
- región má
- **vhodné podmienky** pre:
 - návštevu historických pamiatok
 - návštevu kultúrno-spoločenských podujatí
 - kongresový CR
 - pešiu turistiku
 - cykloturistiku
 - krátkodobú rekreáciu
 - vodné športy

hlavné centrum regiónu = **Bratislava**

= mesto hraničiace s 2 štátmi (Maď., Rak.)

= architektonické pamiatky

- ✓ paláce – Mirbachov, Grasalkovičov (Prezidentský), Primaciálny ...
- ✓ mestské opevnenia a brány – Michalská brána, Rybárska brána,
- ✓ fontány
- ✓ cirkevné pamiatky – Dóm Sv. Martina, Františkánsky kostol, kostol sv. Alžbety (Modrý kostolík)...
- ✓ hrady – Bratislavský, Devín

= v CR využívané

- múzeá a galérie (Slovenské národné múzeum, Slovenská národná galéria, Galéria mesta Bratislavy, Danubiana, Múzeum dopravy, Židovské múzeum)
- kiná, divadlá
- výstavisko Incheba
- ZOO, Botanická záhrada,
- lesoparky (Horský park, Železná studnička, Medická záhrada),
- vodné plochy (Zlaté piesky, jazerá = Štrkovec, Kuchajda, Malý Draždiak, Veľký Draždiak, Rusovce, Vajnorské jazerá)
- športoviská (futb. štadión, zimný štad., Sibamac Aréna, Pasienčky)

ostatné strediská CR v regióne

Stupava – cirkevné pamiatky

Senec – Slnčné jazerá (senecké jazerá)

Kráľová pri Senci - Múzeum včelárstva, včelársky skanzen

Chorvátsky Grob – ľudové tradície (výšivkárstvo, čipkárstvo),

Slovenský Grob - pravidelne – „husacie hody“

Téma: 20

18. Podunajsko

= na juhu záp. Slovenska medzi Dunajom a Malým Dunajom

= **región II. kategórie** (celoštátny význam) s celoročným využitím, ale prevažne v letnej sezóne

= reliéf - nížinatý (Podunajská nížina)

= klimaticky teplá oblasť
 = **CR**: letná rekreácia, vodné športy, podmienky pre rybolov, cykloturistiku, návštevu technických a historických pamiatok (vodné mlyny na Malom Dunaji)
 = CR sa sústreďuje predovšetkým do okolia miest s výskytom termálnych kúpalísk s celoročnou prevádzkou (napr. Dunajská Streda, Veľký Meder, Štúrovo, Komárno, Patince, Podhájska, Horné Saliby)
 = v blízkosti Dunaja vedie časť Dunajskej cyklotrasy
 = **technické pamiatky v regióne** = vodné mlyny – Kolárovo, Dunajský Klátov, Tomášikovo, Jelka
 = **centrá CR**:

Komárno

= na sútoku Váhu a Dunaja
 = významné hist. pamiatky - komárňanská pevnosť; hist.námestie – Nádvorie Európy
 = pravidelné kultúrne podujatia
 = termálne kúpalisko
 = v blízkosti Komárna - **Iža** = archeol. lokalita (rímsky vojenský tábor) pri Komárne

Hurbanovo

= hvězdáreň, pivovar

Štúrovo

= najjužnejšie ležiace mesto SR, na sútoku Dunaj – Hron
 = predpoklady pre cykloturistiku, rybolov, letnú rekreáciu
 = term. kúpalisko **Vadaš**

v meste sa nachádza:

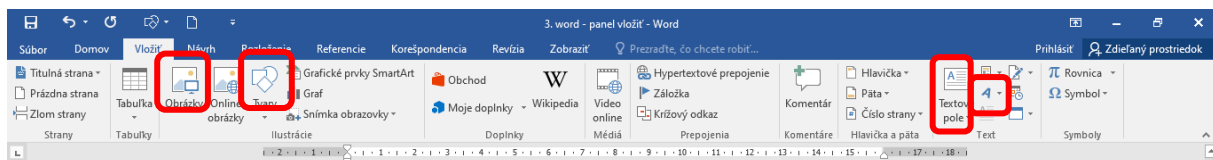
= most Márie Valérie – umožňuje výlet do maďarského Ostrihomu (bazilika)

Dunajská Streda

= centrum Žitného ostrova
 = Žitnoostrovne múzeum, term. kúpalisko, kaštieľ

INF – Mgr. Lacika

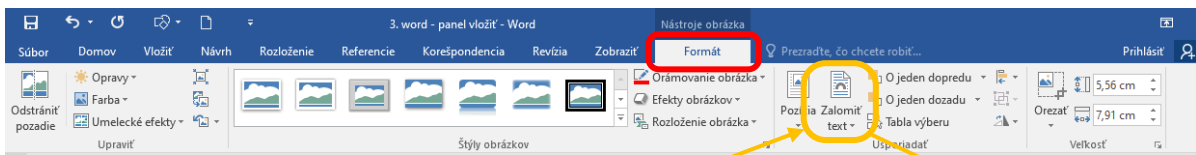
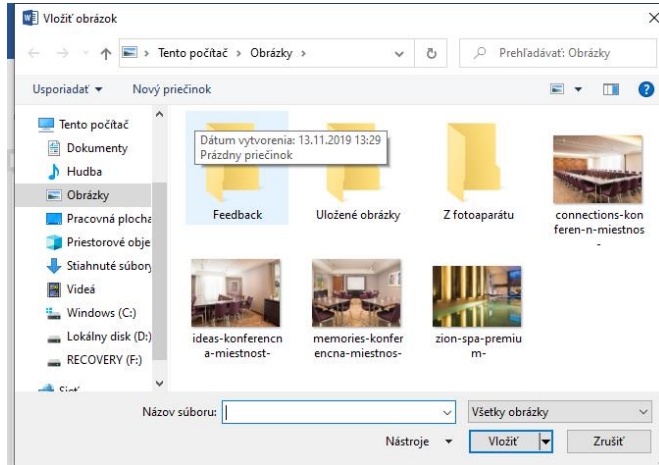
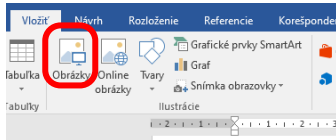
Microsoft Office Word – panel Vložiť

Pomocou panela Vložiť môžeme vkladať objekty do textového dokumentu. V prvej časti na karte Strany môžeme nastaviť titulnú stranu vytvoreného dokumentu, prípadne nastaviť zlomy strán. Časti Tabuľky sa budeme venovať samostatne na inej hodine, pretože práca s tabuľkami je obsiahlejšie učivo.

V časti Ilustrácie môžeme vkladať obrázky, tvary, prvky SmartArt, ...

Obrázok: vkladanie obrázku je veľmi jednoduché, po kliknutí na ikonu Obrázky sa otvára nové okno, kde si v ľavej časti môžeme vybrať zdrojový priečinok pre výber obrázkov a následne po označení a kliknutí na možnosť Vložiť sa obrázok vkladá na pracovnú plochu. Spolu s obrázkom pribudne panel Formát, v ktorom obrázok môžeme upravovať. Pre zobrazenie panelu Formát musí byť obrázok, alebo vložený objekt označený. V Panely Formát môžeme vložený objekt ďalej upravovať, orezať, pridať rámik, ...

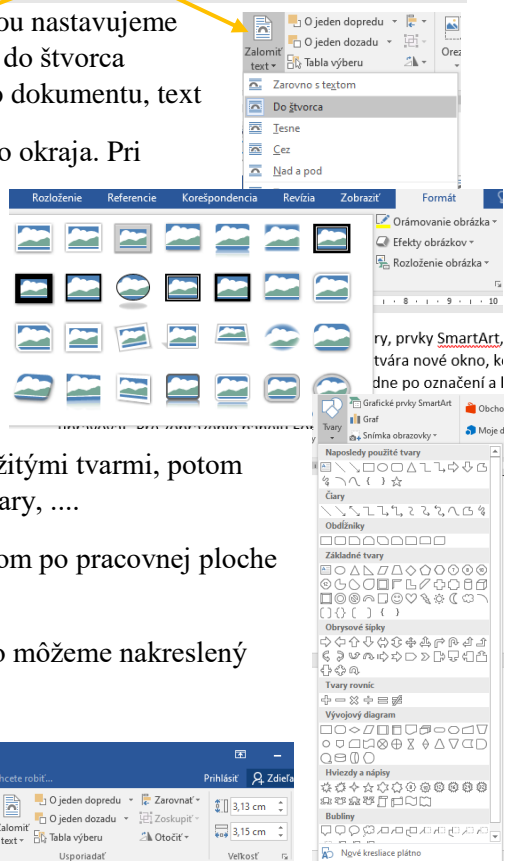

Dôležitá funkcia na panely je Zalomiť obtekanie textu okolo objektu. Pri výbere môžeme objekt umiestniť na ľubovoľné

text, ktorou nastavujeme možnosť do štvorca miesto do dokumentu, text

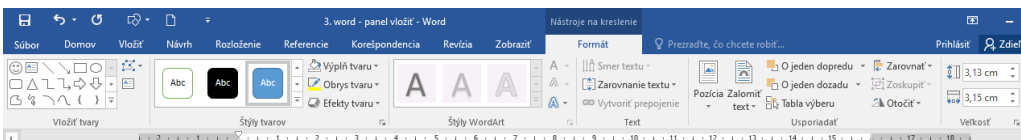
okolo objektu sa bude prispôsobovať a zarovnávať vedľa jeho okraja. Pri nastavení rámy objektu, vieme ikonu rozkliknúť a rozbaľiť ponuku rámy. Po výbere rámy si vieme rámy upraviť pomocou ikoniek vpravo. Ikona Orámovanie obrázka slúži na zmenu farby rámy. Pomocou Efekty obrázkov vieme nastaviť efekt rámy – tieň, žiaru, skosenie, ...

Tvary: ikona sa dá rozkliknúť a rozbaľiť sa ponuka na výber tvaru, ktorý chceme nakresliť. Ponuka začína naposledy použitými tvarmi, potom nasledujú jednoduché objekty: čiary, obdĺžniky, základné tvary,

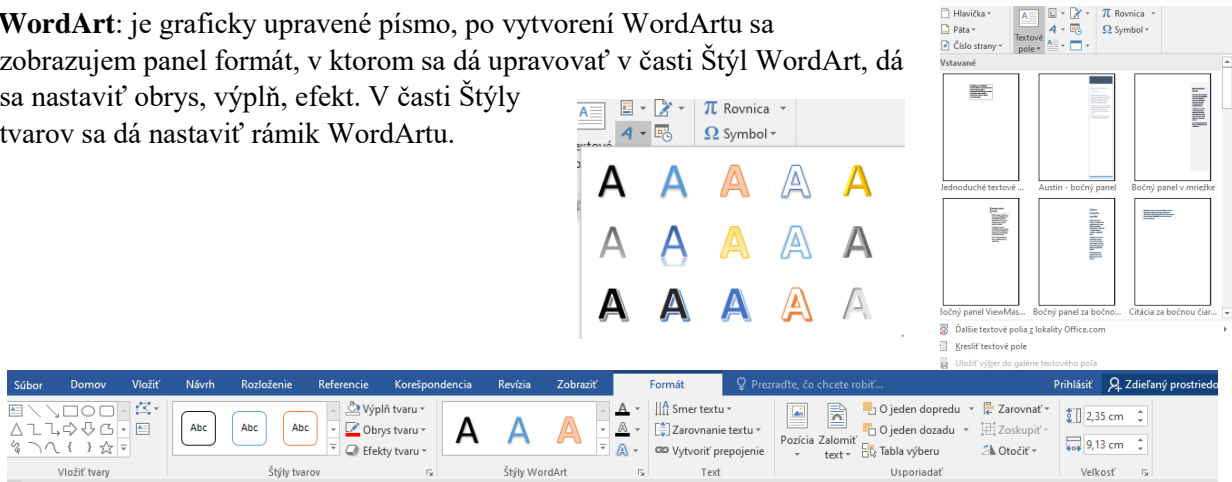
Po výbere tvaru sa nám zmení kurzor myši a stlačením a ťahom po pracovnej ploche tvar nakreslíme. Do tvarov sa dá po kliknutí písať text.

Po nakreslení tvaru pribudne panel Formát, pomocou ktorého môžeme nakreslený tvar upravovať.

Textové pole: po rozkliknutí ikon sa rozbaľí okno s možnosťou výberu textového poľa, pri výbere nám vloží textové pole podľa ukážky (tvar, umiestnenie na strane, grafická úprava, nastavený formát textu,) Textové pole môžeme presúvať, môžeme meniť jeho veľkosť, môžeme text napísaný v textovom poli formátovať. Po vložení textového poľa sa zobrazí panel Formát, v ktorom môžeme textové pole upravovať podľa požiadaviek.

WordArt: je graficky upravené písmo, po vytvorení WordArtu sa zobrazujú panel formát, v ktorom sa dá upravovať v časti Štýl WordArt, dá sa nastaviť obrys, výplň, efekt. V časti Štýly tvarov sa dá nastaviť rámik WordArtu.

MKT – Ing. Chalupová

Téma: zloženie oddelenia nákupu

Útvár nákupu tvoria tri zložky:

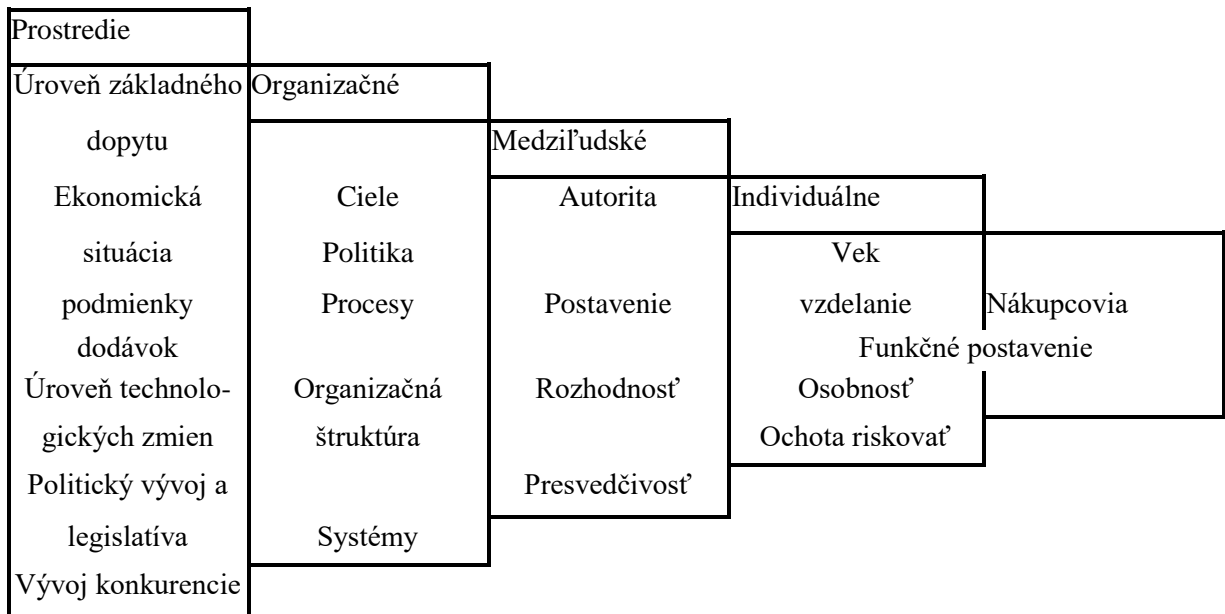
- 1) divízia nákupu – riadi vzťahy s dodávateľmi a vedie obchodné rokovania
- 2) technická divízia – jej poslanie je orientované smerom k internému a externému prostrediu podniku, zabezpečuje vzťahy medzi dodávateľmi a odberateľmi
- 3) divízia priemyselnej politiky, ktorá plní poslania:
 - definuje pre každú skupinu produktov dodávateľov, sleduje výkonnosť dodávateľov
 - skúma procesy reštrukturalizácie, ku ktorým dochádza u dodávateľov
 - zabezpečuje vonkajšie vzťahy útvaru nákupu s rôznymi inštitúciami

Podľa úlohy každému účastníkovi v centre nákupu rozlišujeme niekoľko typov členov:

- 1) **nákupca** – osoba s formálnou právomocou vybrať dodávateľa a dohodnúť okolnosti nákupu
- 2) **rozhodovateľ** – na základe informácií uskutočňuje rozhodnutia o požiadavkách a dodávateľoch
- 3) **schvaľovateľ** – schvaľuje rozhodnutia rozhodovateľov a kupujúcich
- 4) **používateľ** – používa výrobok a môže poskytnúť svoj názor na základe vlastných skúseností s výrobkom
- 5) **strážcovia** – chránia ľudí s nákupného centra pred nežiadúcimi informáciami od dodávateľov, napr. telefonistky

Téma: Hlavné faktory ovplyvňujúce nákupné správanie výrobných sféry

- 1) Faktory prostredia – faktory existujúceho a očakávaného ekonomického prostredia: úroveň základného dopytu, ekonomický vývoj, úrokové sadzby....
- 2) Organizačné faktory – každá nakupujúca organizácia má svoje ciele, politiku, spôsoby, štruktúru a systém.
- 3) Medzil'udské faktory – centrum nákupu združuje mnoho účastníkov a každý z nich ovplyvňuje ostatných a je nimi ovplyvňovaný.
- 4) Individuálne faktory – každý účastník prináša do procesu nákupného rozhodovania osobné problémy, postoje a preferencie. Tieto individuálne faktory sú podmienené vekom, príjmom, vzdelaním, profesionalitou, osobnosťou a postojom k riziku.

ÚLOHA: účasť na on-line hodine = **pondelok o 9,00**

ODP – Ing. Chalupová

ÚLOHY:

1. Pracovať na podkapitole 5.1 produkty podniku – odovzdať na kontrolu do 12.3.2021
2. účasť na on-line hodine = **piatok o 9,00**